I. M. ȘTEFAN

MISIUNE SPECIALĂ

12

I. M. ŞTEFAN

MISIUNE SPECIALĂ

MISIUNE SPECIALĂ

MISIUNE SPECIALĂ

MISIUNE SPECIALĂ

MISIUNE SPECIALĂ

MISIUNE SPECIALĂ

MISIUNE SPECIALĂ

I

EDITURA TINERETULUI

Coperta de ALBIN STĂNESCU

SIGNOR LOMBARDI SE GRĂBEŞTE

În portul Trondheim cobora noaptea. Ceaţa se risipise în sfîrşit şi acum ploua mărunt şi des. Apa spăla şi poleia navele din radă, pontoanele, cheiurile întinse pînă departe, spre docuri. Nu se vedea nici ţipenie de om.

La o fereastră a căpităniei portului, tînărul comandant contempla această privelişte cu un zîmbet melancolic, care trăda dezamăgiri tăinuite. Visurile lui fuseseră cu totul altele, dar... deocamdată nu era nimic de făcut. Se aplecă din nou asupra hîrtiilor. Cîte se mai adunaseră într-o singură zi!

Telefonul sună de cîteva ori pînă ce se hotărî să-l ridice. Chiar înainte de a fi dus receptorul la ureche, recunoscu vocea precipitată a italianului, care făcea să vibreze receptorul. Înciudat, îl lăsă să peroreze cîtva timp fără să-i răspundă:

— Alo! Signor comandante! De ce nu risponde nimeni? Ce se întîmplă acolo? Am sunat doar la căpitănie. Veramente! Alo! Incredibile!... Ancora una volta.

Erik Vigdal se hotărî, în sfîrşit, să răspundă. Avea o voce fermă, uneori chiar tăioasă.

— Aici Vigdal. Ce doriţi?

Pusese întrebarea, deşi nu avea nici o îndoială asupra pricinii care-l făcea pe Vitto Lombardi să-i

telefoneze, pentru a nu ştiu cîta oară în această săptămînă.

— La telefon Lombardi, signor! Prego! Vă conjur din nou să-mi spuneți dacă nu există nici o notizia de la căpitanul Olaf Thördal. Sînt foarte, foarte inquieto. De atîta vreme...

Voi să mai spună ceva, dar se încurcă în vocabularul său norvegian nu tocmai bogat şi se opri brusc.

— Regret. Absolut nimic, domnule Lombardi, răspunse imperturbabil comandantul.

— Nici un messaggio de la vasul „Bergen"?

— Nimic. De altfel, mi-ați lăsat numărul dumneavoastră de telefon. Dacă aveam vreo ştire, aş fi dispus să vi se telefoneze. E de datoria mea să furnizez astfel de informații.

— Grazie, signore! Eram impaziente să aflu notizia, care... trebuie să vină o dată şi o dată. Nu se poate să fiu abandonato cosi. Sempre mi se telefonează de la Stockholm. Ieri seară, m-a chemat chiar direttore generale al societății. Nu mai ştiu ce să răspund.

Erik Vigdal observă că astmul îl făcea pe Lombardi să gîfîie.

— Dar ce aveți dumneavoastră şi firma dumneavoastră cu acest modest pescador? întrebă comandantul.

— Noi?... Lombardi se opri descumpănit, apoi, după o pauză nefiresc de lungă, continuă: Noi?... Evidentemente, nu peştii ne interesează. Ne înțelesesem însă cu căpitanul Thördal într-o treabă molto importante: urma să ne aducă din Marsilia nişte eşantioane de oțeluri...

— Curios, domnule Lombardi, Marsilia nici nu a fost trecută în ruta declarată de Thördal la căpitănie.

— Possibile. A fost o înțelegere de ultimo momente. Dar, în fatti, ce importanza are?... Nu mai ştiu ce să cred. Diseară sau mîine trebuie rapportare din nou. Ce nenorocire!... Signor Vigdal. Nu puteți lansa dumneavoastră un appello telegrafico urgente, mai multe chiar? Vi implora! Suportăm noi ogni spese, dacă e necesar. Prego! Altfel, toată situația mea e periclitată.

— Am lansat pînă acum două apeluri, dar au rămas, precum ştiți, fără răspuns. În ce priveşte apelurile plătite, nu obişnuim aşa ceva.

— Înțeleg... Dar spuneți-mi cel puțin ce presupuneți dumneavoastră.

— Eu? Nu presupun nimic.

— Mai întîrzie şi alte vase?

— Desigur. Mai ales cele de pescuit. Cînd nu dau de bancurile de peşte căutate, mai zăbovesc, ca să-şi facă plinul.

— Şi nu vă avertizează? Veramente? Nu comunică nimic? Un messaggio, prin care să anunțe că vor

întîrzia. Nu se gîndesc la cei care-i aşteaptă? Dio, che ingratitudine!

— Norvegienii sînt oameni tăcuți, domnule Lombardi. Şi apoi, poate că „Bergen" nici nu întîrzie. Poate că...

Privind în depărtare, pe fereastră, Erik zărise o umbră care se apropia, de-a lungul cheiului, dinspre şantierele navale. Era încă departe şi omul părea cît o gîză față de siluetele uriaşe ale vapoarelor. Din cînd în cînd, se oprea, scrutînd cu privirea ba vasele încremenite, care-şi aprinseseră luminile, ba înălțimile stîncoase ce străjuiau fiordul. Pe măsură ce umbra creştea, dobîndea parcă, în mersul ei rar şi mişcările-i semețe, în masivitatea aproape solemnă a staturii, ceva maiestuos, care se înrudea cu înaltele vapoare, cu marea şi cu munții: omul părea o parte din acest peisaj. Deşi era încă prea departe pentru a-i recunoaşte chipul, Vigdal înțelese că nu putea fi altul decît bătrînul Gunnar Krag, supranumit Odin, după numele zeului suprem al mitologiei scandinave.

— Alo! Alo! auzi Erik deodată, ca trezit din visare. Mai sînteți al telefono? De ce nu risponde, signor Vigdal?

— Vă ascult! Ce mai doriți?

— Ce-ați voit dicere? Come să nu fie „Bergen" întîrziat? Ştiți doar că non e entrato in porto!

Vigdal parcă nu-l auzea. Continua să privească spre omul care se apropia. Era acum cam la o sută de metri de clădirea căpităniei.

Vizita nu prea îl încînta. Cu mulți ani în urmă, în copilărie, căpitanul acesta îl fermecase. Pe atunci, îi apăruse ca un simbol al forței și înțelepciunii oamenilor mării. Acum însă... trebuia să recunoască deschis că bătrînul era un om dintr-o bucată și un navigator cu multă experiență, dar îl enerva faptul că bătrînul căpitan îl tutuia, ba-l lua și peste picior, uitîndu-i rangul. Ajunsese să-l supere ifosele acestor venerabili „lupi de mare", întotdeauna siguri de ei și de cunoștințele lor, cam gălăgioși și necioplți. Era convins că-i depășește cu mult în știința și tehnica navigației, așa cum și-o însușise la școala superioară de navigație din Oslo.

— ...non e entrato in porto, îl auzi pe Lombardi repetîndu-și spusele, cine știe pentru a cîta oară. Ce poate să fie?

Erik Vigdal încercă să curme pălăvrăgeala:

— Poate că nici nu mai vine... Vă e doar cunoscut că, acum vreo lună, în Atlantic a bîntuit o vijelie cumplită.

Aceste cuvinte avură efectul unui șoc violent și vocea lui Lombardi începu să tremure.

— Una tempesta? Mio Dio! Ce vreți să spuneți?... Impossibile! Ar fi teribil, „Bergen" era un vas mic, dar

solid. Aşa mi s-a spus cel puțin. Nu pot crede că am fost înşelat.

— Nici n-ați fost. Marea e însă uneori necruțătoare. „Pe cît de frumoasă, pe atît de rea" — se spune într-o veche baladă, adăugă el, bucurîndu-se, fără să ştie bine de ce, la gîndul mutrei pe care trebuie c-o făcea italianul. Necruțătoare, repetă Erik, iar „Bergen" nu era decît un barcaz.

— Şi nu-i nimic de făcut?

— Să aşteptăm.

— Cît timp?

— În porturi, oamenii îmbracă armura răbdării... Şi acum, iertați-mă, domnule Lombardi, vă spun bună seara. Sînt peste măsură de ocupat.

— Buona sera, răspunse Vitto, cu voce slabă, dar vă rog să-mi comunicați subito dacă aflați ceva. Il nostro direttore generale este nerăbdător să afle... Con vostra buona grazia, îmi voi permite să vă mai deranjez...

Erik Vigdal închise nervos telefonul. Cu un gest automat al mîinii stîngi îndepărtă apoi cîteva fire de praf ce se aşezaseră pe uniforma elegantă, întreținută cu pedanterie. Aruncă o privire aproape duioasă asupra pantofilor în două culori, cu bot ascuțit, comandați special de la Oslo.

Deodată, simți că îi lipseşte ceva. Într-un colț al biroului zări aparatul cu tranzistori. Evrika!

Învîrti de buton şi acordurile sincopate ale jazului pătrunseră în încăpere. Închizînd o clipă ochii, i se păru că, o dată cu muzica, în odaie au năvălit zeci de dansatori dezlănțuiți. Straşnic ritm! Pulsa, o dată cu sîngele, prin vine. Melodia nu izbutea să-i izgonească cu totul tristețea, dar parcă o mai potolea.

Desigur, portul Trondheim nu era transatlanticul impunător pe care visase să navigheze ca ofițer, dar nu arăta nici atît de sumbru cum şi-l închipuise uneori. Existau un teatru, mai multe cinematografe, o bibliotecă publică foarte bogată, cîteva restaurante de lux. În Trondheim avea un prieten cu care se înțelegea de minune, pe Arne, inginerul, şi tot acolo trăia Heda, frumoasa şi mîndra Heda, de care toți tinerii din oraş erau îndrăgostiți, la care visau marinarii plecați în călătorii îndepărtate.

Fără îndoială, transatlanticul visat ar fi fost altceva, Oslo, capitala, de asemenea. Dar dacă boala aceea afurisită se pusese de-a curmezişul carierii lui! Judecînd obiectiv, cei de la minister fuseseră destul de binevoitori numindu-l aici, la căpitănie, cu toate că n-avea decît 26 de ani. Pentru un şef de promoție al Şcolii navale, ca el, era un exil, dar nu cel mai rău cu putință.

Uşa se dădu larg în lături şi căpitanul Gunnar Krag îşi lăsă, ca întotdeauna, capul, pentru a nu se lovi. Barba-i imensă se scutură ca lovită de grindină.

— Să trăieşti, Erik! răsună glasul lui puternic, dar plin de căldură. Ei, ai început să te obişnuieşti, mai bine zis să te reobişnuieşti la noi? Acum, adăugă el glumeț, tu ne eşti, într-un fel, şef. Un şef cam fraged, un frumos prunc cu galoane, dar cu numire-n regulă, pe cinstea mea! Şi pe deasupra, fercheş şi elegant nevoie mare, ca scos dintr-o vitrină pariziană... Ia pune mai încet drăcia aia de radio, băiete, că m-apucă pandaliile. Asta nu-i muzică, e țopăiala diavolilor în jurul cazanului.

Erik îşi muşcă buzele, dar puse tranzistorul în surdină. În simțămîntul lui față de acest patriarh al portului se amestecau respectul şi enervarea. Cînd Krag îşi scoase mantaua şi şapca de piele şi, în loc să le agațe pe cuier, le aruncă pe speteaza unui fotoliu, tresări însă fără să vrea. Pe el, omul modern şi stilat, îl indispuneau întotdeauna astfel de gesturi.

— Ptii! Cum de-am uitat. Iartă-mă, dragă comandante! zise noul venit, zîmbind puțin malițios. Îşi îndreptă grabnic greşeala, mutînd lucrurile pe cuier.

— Acum e bine, fiule? întrebă apoi, cu glas subțiat.

— Nu te supăra, domnule căpitan, dar ştii...

— Cum să mă supăr? De mic copil sînt obişnuit cu disciplina.

Îşi aruncă o privire asupra actelor de pe masa lui Erik Vigdal.

— Ce hîrțogărie! Dacă vrei să ştii, pe vremea mea, căpităniile nu făceau atîtea forme şi răsforme. Accidentele din porturi erau în schimb mai puține. Voi sînteți conțopişti în toată regula... Dar dacă ai atîta treabă, n-o să te reții. Un lucru vreau să ştiu: ce veşti ai de la prietenul meu, Olaf Thördal? Asta mă arde, Erik! O cută adîncă îi apăruse la aceste ultime cuvinte pe frunte şi buzele i se strînseseră, dînd dintr-o dată feței o expresie gravă.

— Nici un mesaj de la „Bergen", domnule Krag.

— Trebuia de mult să fie înapoi, nu-i aşa, Erik?

— De aproape două săptămîni.

— Ei, drăcia dracului! Nu-i a bine... Iar ultimul lor mesaj de cînd datează?

— De mai bine de o lună. Dinaintea furtunii celei mari, domnule Odin... oh, iertați-mă.

— De ce să te iert? Îmi cunosc porecla şi nu-i de lepădat. Parcă lui Olaf nu i se spune „Pîinea lui Dumnezeu?" Şi pe drept. E blînd şi bun. Prea bun, sărmanul... De aceea mă şi tem pentru el!

Gunnar Krag îşi aprinse pipa.

— S-a încurcat treaba, Erik! Tu bănuieşti ceva? Mai desluşit: crezi că-i ceva adevărat în toate poveştile care se vîntură?

— Ştiu eu, domnule Krag? Le-am auzit şi eu. Unii spun una, alții alta. În ultimul timp mişună atîția indivizi dubioşi prin port, că te miri de unde se găsesc afaceri şi învîrteli pentru toți... Agentul acela

comercial, italianul, se agită de parcă pe navă ar fi Koh-i-Noor-ul sau cine ştie ce altă piatră de preţ. Mi-a telefonat iar adineauri. Părea peste măsură de nervos.

— Mda! M-a iscodit şi pe mine ieri. Voia să ştie ce-am mai aflat. Cineva i-a spus că eu şi cu „Pîinea lui Dumnezeu" sîntem buni prieteni. Secătura asta adulmecă sosirea ca un copoi, ca şi cum s-ar teme să nu i-o ia altul înainte. Să-ţi spun drept, mă pune pe gînduri mai mult decît toate zvonurile. Unde se-nvîrte el, miroase a afaceri care ţintesc departe. Dar ce să aibă Olaf Thördal cu marea industrie sau cu marea finanţă? Toată viaţa lui l-am ştiut marinar — şi ce marinar înzestrat!... Spune-mi, Erik, tu ştii cine e de fapt acest Lombardi?

— După cîte sînt informat, e agentul comercial al unei mari societăţi metalurgice suedeze. Mi-a spus că Olaf Thördal trebuia să-i aducă de la Marsilia nişte eşantioane de oţeluri.

Gunnar Krag izbucni în rîs.

— Ce minciună gogonată! Parcă din Marsilia eşantioanele nu puteau fi trimise — şi încă mult mai repede — cu avionul! Dacă Lombardi s-a pus să născocească minciuni, înseamnă că e ceva la mijloc... Se opri cîteva clipe, apoi continuă calm: îţi mulţumesc, Erik, m-ai pus pe o pistă bună. Acum ştiu ce am de făcut. Trebuie să-l trag puţintel de

limbă pe domnişor. Şi nu tocmai cu duhul blîndeții, ci aşa cum mă pricep eu la nevoie.

Se pregătea să plece, dar Vigdal îşi aminti de ceva şi-l rugă să mai zăbovească numai cîteva momente:

— Dacă tot sînteți aici, vă rog să semnați procesul-verbal al anchetei „Lincoln". Am bătut textul convenit la maşină.

Gunnar Krag făcuse parte din comisia care anchetase cauzele scufundării, cu cîteva zile în urmă, a vasului „Abraham Lincoln". Naufragiul survenise chiar la intrarea în port, pe neaşteptate.

— Ce de exemplare! observă căpitanul, cînd Vigdal îi puse actele în față. Dumnezeu şi dracul primesc pesemne şi ei cîte unul, parafat în regulă.

— Sînt opt exemplare, observă Erik sec. Aşa cer formele. A fost un caz grav, cu morți, răniți şi pagube importante.

— Dacă formele sînt îndeplinite, restul contează mai puțin, spuse ironic Krag. Marinarii înecați nu obişnuiesc să facă reclamații, nu-i aşa?... Ați menționat şi rezerva mea?

— Evident. La pagina 6.

— Atunci e-n regulă. N-am răbdare să recitesc toate punctele şi subpunctele astea încîlcite, cu cifre romane, arabe şi litere...

Căpitanul îşi scoase tocul şi se apucă să semneze, pe rînd, exemplarele. Avea un scris mare, clar, în care fiecare literă se deosebea de cealaltă. Vigdal

observă, ca şi-n alte dăți, că ținea tocul în mînă cu un fel de evlavie. Era un toc rezervor din aur masiv, de modă veche, marca „Eversharp", a cărui poveste o cunoşteau mulți dintre prietenii săi. În tinerețe, pe cînd era secund pe un vas de pasageri care făcea legătura cu Canada, salvase de la înec pe o tînără aruncată în mare de un talaz care măturase puntea. Tatăl ei, un fermier bogat, îi dăduse tocul în dar, în semn de recunoştință. Cînd îşi dădu însă seama că între cei doi tineri se nasc sentimente de dragoste, curmă cu brutalitate orice contact între ei: secundul i se părea o partidă cu totul neconvenabilă pentru fata lui. Gunnar Krag nu o mai revăzuse niciodată, dar tocul îi amintea întotdeauna de zilele acelea. De aceea preferase să-l repare de multe ori, decît să-şi cumpere altul.

— S-a făcut, comandante, zise, în sfîrşit, căpitanul Krag şi se îmbrăcă în grabă. Din uşă, mai adăugă: Arne al meu, inginerul, îți trimite vorbă că mîine te aşteaptă la concursul de scrimă. Pe la orele cinci, la club... Salutare, Erik! Succes deplin în lupta cavalerească.

— La revedere, domnule Krag.

Uşa se închise cu zgomot.

Erik Vigdal puse mai tare aparatul de radio. Apoi, deodată, un zîmbet îi destinse fața. Mai aştepta un telefon: acelaşi, din fiecare seară. Începu din nou să

lucreze, acompaniat de melodia care se revărsa gălăgioasă.

Cînd Heda sună la telefon, Vigdal opri muzica. Se interesa, bineînțeles, de vasul „Bergen", căci Olaf Thördal era tatăl ei. De data aceasta, vocea lui Vigdal dobîndi un timbru neobişnuit, prevenitor şi plin de amabilitate. Dar răspunsul lui nu putea deveni mai optimist:

— N-am aflat nimic, domnişoară Thördal. Nici nu ştiți ce rău îmi pare că trebuie să vă dau mereu acelaşi răspuns. Chiar mîine vom lansa încă un apel...

Închise telefonul cu un regret nerostit.

În port se întunecase de-a binelea. Vasele, cu luminile reglementare aprinse, aținteau cheiul cu mii de ochi fantomatici.

— Mare noroc are Arne cu fata asta! spuse Erik Vigdal, fără să vrea, cu voce tare.

Şi i se păru că-i vede braț la braț, colindînd pădurile nesfîrşite ale Norvegiei, apoi escaladînd, de-a lungul coardei, pereții abrupți ai munților stîncoşi, pentru a contempla de pe piscuri depărtările.

INSULA URŞILOR

Gunnar Krag străbătuse cheiul şi acum păşea grăbit pe ulițele înguste ale oraşului nordic, îngropate între case de lemn. Îl căuta pe Lombardi şi era convins că-l va găsi într-unui din localurile de mîna a doua, în care obişnuia, din zgîrcenie, să-şi ia masa de seara.

Dezvăluirile pe care Heda i le făcuse în după-amiaza aceea îl răscoliseră adînc pe bătrînul căpitan, deşi nu voia să-şi arate tulburarea şi nici nu-i spusese nimic lui Vigdal. Fata îi povestise despre o lungă întrevedere a tatălui ei cu Vitto Lombardi; avusese loc tîrziu, noaptea, cu puțină vreme înaintea plecării vasului „Bergen". A doua zi, Olaf Thördal îi dăduse Hedei o veste neaşteptata şi întristătoare. El, omul care nu-şi călca niciodată cuvîntul, o înştiințase că nu-şi va putea ține promisiunea de a o lua în călătorie, refuzînd să-i dea vreo explicație. În schimb, ca o compensație surprinzătoare, îi făcuse un dar foarte costisitor pentru situația lor materială, destul de modestă: un ceas de argint, bătut cu diamante. Şi-i mai spusese că, după această călătorie, multe se vor schimba în bine în viața lor. Şi în nopțile următoare, îşi amintise ea, discuțiile cu Lombardi continuaseră — şuşoteli febrile, fără sfîrşit.

Înaintea plecării, cînd ultimele lucruri se încărcau pe vas, Heda remarcase, prin spărtura unei lăzi, contururile unor aparate necunoscute. Tatăl ei o asigurase, dar fără s-o convingă, că era vorba de aparataj pentru un sistem modern de depistare a bancurilor de peşti, pe bază de ultrasunete.

Acum, cînd „Bergen" întîrziase atît de mult, Heda înțelesese că trebuie să se destăinuie, istorisind totul celui mai bun prieten al tatălui ei.

— Pe cinstea mea, Olaf, te-ai lăsat prins în cursă! bombăni Krag, amintindu-şi de toate acestea. I se păru că revede pescadorul cu care plecase „Pîinea lui Dumnezeu", un vas de lemn, cu prova ascuțită, după modelul corăbiilor scandinave. Dar ce să caute pe el un asemenea aparataj?

Colindă multă vreme prin localurile îmbîcsite de fum, refuzînd îndemnurile numeroşilor săi prieteni de a se „aşeza la un pahar de vin".

— Odin îşi adună fulgerele, observase un bătrîn mucalit.

Unul dintre ei îi relată un fapt surprinzător: cu o seară înainte, Lombardi fusese atacat, pe o stradă dosnică, de doi indivizi. Nu-l jefuiseră, dar încercaseră să-l tîrască spre o maşină care staționa pe aproape. Strigătele italianului făcuseră însă ca locatarii să iasă din case şi atacatorii fugiseră cu maşina. Spre uimirea tuturor, Lombardi nu depusese reclamație la poliție.

— Puşlamalele îşi au şi ele duşmanii lor! mormăi Krag, auzind această istorisire.

Căpitanul îşi continuă multă vreme căutarea. Într-un tîrziu, îl întîlni pe italian tocmai cînd acesta ieşea de la cinema. Aşteptă să se desprindă din mulțime, îl urmări o bucată de drum, apoi îi ieşi drept în față, tăindu-i calea. Lombardi rămase pironit locului şi mustața subțire începu să-i tremure.

— Buona sera, signor căpitane! Cu ce vă pot fi de folos?... izbuti totuşi să îngaime, schițînd un zîmbet forțat.

Gunnar Krag îl apucă de un nasture al hainei şi îl ținu aşa, cîtva timp, fără să scoată o vorbă, sfredelindu-l cu privirea. Agentul comercial ar fi vrut s-o zbughească, dar nu îndrăznea să se clintească din loc. Privea înmărmurit mîna enormă a căpitanului, care parcă îl paralizase.

— Cu... cu ce vă pot fi... de folos? repetă el, de cîteva ori, stînjenit.

Gunnar Krag mai tăcu o vreme, pe urmă zise, apăsînd pe fiecare cuvînt:

— Te întreb de-a dreptul, domnule Lombardi: Ce misiune ai încredințat bunului meu prieten, căpitanul Thördal? Povestea cu mostrele de oțel, pe care ai scornit-o pentru uzul lui Erik Vigdal, e bună de adormit copiii.

Vitto izbucni:

— Vai, signor Krag! De ce nu mă credeți? Prin poştă... non e sicuro. Mostrele puteau fi furate, secretul di fabricazione scoperto.

— Palavre, Lombardi!

— Nici nu-l cunosc prea bine pe signor Thördal.

— Nu minți! Înainte de plecare, ai fost seară de seară la el. Ce-ai aranjat pe acolo? Îmi miroase grozav a praf de puşcă. Contrabandă de arme, hai? Pentru cine naiba? Pentru ce gheenă unde oamenii se sfîşie între ei?

— Mio Dio! Non e vero! Niciodată! În viața mea nu m-am occupato de aşa ceva. Am avut doi frați care au murit în guerra, in Libia. Niciodată, signor căpitane! Sînt un om paşnic... Ştiți poate că ieri seara am fost atacat cu brutalitate.

— Dar te-ai ferit să faci vreo reclamație la postul de poliție.

— Nu îmi plac cercetările judiciare, anchetele...

— Un om cu conştiința curată nu se teme de ele... Dar să venim la ale noastre: ce-ai învîrtit cu Thördal? Spune-mi adevărul, că altfel nu scapi!

Vitto Lombardi se uită disperat în jurul său. Strada era însă aproape pustie.

— Eşti grăbit? Vorbeşte, Lombardi! îl somă bătrînul căpitan. Dă-i drumul, că de nu...

Krag îl scutură vîrtos de nasturele pe care-l apucase.

— Ce să vă spun? bîigui Lombardi, care începuse să gîfiie. Mă siliți să dezvălui un secret comercial, să fiu deci incorect. Aflați tutta la verita; am firmato o afacere cu el, o afacere cinstită, dar care trebuia dusă la capăt con... grande discrezione. Înțelegeți?

— Şi unde a plecat?

— Spre Insula Urşilor.

Căpitanul deschise ochii mari.

— Ei drăcie!? E o insulă aproape pustie. Acolo nu-s decît foci, urşi albi şi cîteva sute de oameni într-o aşezare izolată!...

Cu toate acestea, italianul părea să fie sincer.

— Am spus tutta la verita. Credeți-mă! insistă Vitto.

— Ce te-a interesat pe acolo?

— Asta non posso dicere. Impossibile. Pierd iremediabil mio posto...

— Insula Urşilor? Sigur?

— Certamente. Jur!

— Bine... Dacă mă minți, te voi urmări pînă-n fundul iadului. Pe cinstea mea, băiete!

Nasturele se rupsese la ultima smucitură şi căpitanul Krag i-l puse agentului în mînă. Pe urmă, îl lăsă în plata Domnului şi se duse la „Capul Nord", o tavernă mică, din apropierea fabricii de conserve, unde nu prea veneau prietenii lui: voia să fie singur.

Se aşează la o masă laterală, ascunsă într-o nişă şi începu să bea vîrtos, de unul singur.

— Insula Urşilor! Al naibii să fiu dacă pricep ce-a căutat pe acolo! repetă de cîteva ori... Şi totuşi, aş paria o mie contra unu că italianul spunea de astă dată adevărul.

Îşi aminti deodată, fără să ştie prin ce asociaţie de idei, de procesul-verbal pe care-l semnase la căpitănie şi de rezerva lui. Naufragiul lui „Lincoln" nu fusese, după Krag, un simplu accident, cauzat de ceaţă. Căpitanul cargoului, care murise, era un navigator priceput. Un marinar de pe „Lincoln" povestise că, puţin înaintea ciocnirii cu stînca, viteza vasului crescuse brusc, de parcă o forţă nevăzută l-ar fi împins cu tot dinadinsul spre pierzanie. În cabina căpitanului, încăpere care suferise numai puţine avarii, nu se găsise nici un jurnal de bord. Krag era convins că cineva avusese interesul ca „Abraham Lincoln" să nu ajungă la destinaţie şi ca jurnalul să dispară.

Deodată, îşi dădu seama de ce-şi amintise tocmai acum de aceste lucruri. La o masă învecinată, într-un grup de marinari cam afumaţi, era şi şeful de echipaj — Ali Hasan — un individ care susţinuse, cu o insistenţă suspectă, că naufragiul se produsese neprovocat, accidental, din neatenţia timonierului, iar comandantul vasului nu ţinea jurnal de bord.

O convorbire de la masa aceea îi atrase brusc luarea-aminte. Pezevenghiul de Dick Sharpley, „Strîmbul" (o lovitură de cuţit în ceafă îi aplecase

pentru totdeauna capul într-o parte), un beţiv fără pereche, care tocmai sosise dintr-o cursă în nord, povestea ceva, făcîndu-i pe toţi să se tăvălească de rîs:

— Eram în arhipelag, la vînătoare. Deodată zăresc un urs alb, pe un deal. Ridic puşca, trag... şi ce credeţi? Ursul alb, cît e de mare, îşi întinde aripile şi se ridică uşurel în văzduh, fîlfîind. N-o să mă credeţi, dar se prefăcuse în pasăre! V-o spun eu, Dick Sharpley.

— Strălucirea zăpezii topeşte formele una într-alta, observă Ali Hasan, fostul şef de echipaj de pe „Lincoln". O fi fost un miraj.

Krag n-ar fi dat atenţie turuielii care continua, dacă numele vasului „Bergen" nu l-ar fi smuls din gîndurile lui. Strîmbul fredonase cîtva timp, cu tot felul de schimonoseli, cîteva canţonete italiene, şi apoi trecuse la o altă istorisire:

— ...acum vreo două săptămîni, navigam la sud pe arhipelagul Spitzbergen, Svaldbard — cum îi ziceţi voi, norvegienii. Şi pe cine credeţi că zăresc? Pe nimeni altul decît pe „Pîinea lui Dumnezeu", pe Thördal în carne şi oase, cu „Bergen" al lui cu tot. L-am văzut, cum mă vedeţi voi acum. Bineînţeles însă, prin binoclu. Şedea lîngă unul cu ochelari groşi, cu mutră de profesor sau mai curînd de poliţai, care avea o servietă albastră sub braţ: Discutau cu înfrigurare, parcă sfădindu-se. Şi să vă

mai spun ceva. Pe bord am zărit o mulțime de saci. Ce zăcea în ei, n-am habar. În orice caz, ştiți şi voi că peştele nu se ține în saci... Şi cînd te gîndeşti că şmecherul declarase rută spre Azore! Pe punte, nici urmă de năvod sau de vreo altă unealtă de pescuit, ca şi cum vasul ar fi avut cu totul altă treabă. De îndată ce ne-au zărit, s-au şi grăbit să se îndepărteze. Mi-a părut al naibii de rău, că tare aş mai fi vrut să aflu ce afaceri făcea Thördal şi celălalt p-acolo.

...Gunnar Krag bea pahar după pahar. Încerca să înțeleagă ce se întîmplase. S-ar fi putut ca Strîmbul să bată cîmpii, dar spusele lui se potriveau cu mărturisirea lui Lombardi. Devenea tot mai limpede că Olaf plecase spre nord şi nu ca să pescuiască heringi, ca altă dată, ci urmărind cu totul alte scopuri.

Bătrînul căpitan chibzui pe îndelete.

Avea şaptezeci şi trei de ani, dar se simțea mai viguros decît mulți tineri. Strînsese ceva bani, e drept cam puțini; se bizuia însă pe faptul că, din numeroasele lui peregrinări, adusese cîteva obiecte rare, de mare preț, pe care putea să le vîndă. Nu-i venea uşor să se despartă de ele, căci aproape fiecare îi amintea una din călătoriile lui. Dar nu era omul care să cedeze unor slăbiciuni.

Treptat, hotărîrea sa se închega, fermă, de nezdruncinat, deşi încă nu ştia în ce fel o va duce la îndeplinire. În toată cariera lui, Odin nu dăduse

niciodată înapoi. Pentru prietenul său, nu avea să şovăie nici o clipă. Trebuia să pună totul la bătaie.

Ce bine ar fi fost dacă fiul lui, Arne, ar fi îmbrățişat cariera marinărească la fel ca el! S-ar fi putut bizui acum din plin pe sprijinul său. Dar tînărul voise cu tot dinadinsul să rupă cu tradiția familiei. Urmase Politehnica şi nici măcar Facultatea de construcții navale, ci Facultatea de chimie industrială!

De doi ani era inginer la fabrica de hîrtie şi carton din Trondheim, în timp ce şantierele navale din oraş duceau mare lipsă de tehnicieni. Prin ochelarii săi cu ramă fină, de aur, privea lumea altfel decît tatăl său. De cîteva luni, se şi mutase din casa părintească, închiriind un apartament modern, construit într-un bloc de lîngă fabrică.

Îl va lua totuşi şi pe Arne, bineînțeles, dacă băiatul va voi să vină. Priceput cum era, putea să-i fie de mare folos.

Patronul localului se apropie de Krag, încercînd să intre în vorbă cu el. Dar căpitanul îl privi lung, cu un ochi pe jumătate închis, cum obişnuia uneori s-o facă, fără să-i răspundă şi parcă fără să-l vadă.

— Zadarnic îmi dai azi tîrcoale! părea să spună atitudinea lui impasibilă.

Înainte de a ieşi din tavernă, Odin se opri în fața mesei unde chefuia „Strîmbul". Vorbăria se potoli dintr-o dată. Marinarii îl salutară respectuos şi doi

dintre ei se sculară chiar în picioare, ca să-i ofere locul. Krag nu se aşeză. Îl privi îndelung pe Sharpley, pînă ce acesta începu să clipească des, stînjenit.

— Voiați să-mi spuneți ceva? întrebă el, într-un tîrziu, cu glas nesigur.

— Ai ghicit, răspunse căpitanul. Şi încă ceva deosebit... Ştii, Dick, aleg oameni pentru un echipaj. Ce-ai spune să te iau cu mine?

Strîmbul rămase fără grai.

Ştia că Odin îşi alege oamenii pe sprînceană, iar el, Dick, n-avusese niciodată un renume bun. Mai ştia că bătrînul căpitan nu mai părăsise de multă vreme portul. Dar ce conta asta? Propunerea îl măgulea peste măsură şi, pe deasupra, Krag plătea totdeauna bine. Se umflă în pene şi zise tare, să-l audă toată taverna:

— Bucuros, căpitane! Vin, cum să nu vin. Îmi convine... Îți mulțumesc că te-ai gîndit la mine. Şi cînd e plecarea?

— În trei zile ridicăm ancora.

Dick Sharpley nu putea şti că, rostind aceste cuvinte, Gunnar Krag nu avea încă nici navă şi nici bani pentru călătorie. Dar nu se îndoia nici o clipă că peste trei zile călătoria avea să înceapă, aşa cum o anunțase el.

PIEDICI NEAŞTEPTATE

Gunnar Krag încerca să înțeleagă ce se petrecea, dar nu-i era nicidecum uşor să găsească explicații.

De cînd luase hotărîrea nestrămutată de a organiza expediția de salvare — şi nu trecuseră decît două zile de atunci — întîmplările se succedaseră într-un fel surprinzător, de parcă cineva s-ar fi străduit să-i pună cu tot dinadinsul bețe în roate. L-a început, pusese încurcăturile ivite în seama ghinionului, dar acum părea tot mai limpede că forța sau forțele care i se opuneau nu aveau nimic de-a face cu hazardul.

De pe veranda casei sale, situată în partea de sus a oraşului, vedeau pînă departe străzile înguste şi întortocheate, luminate puternic de razele lunii pline. Turnul catedralei din Trondheim, cea mai veche din toată Norvegia, strălucea ca bătut în diamante. Era aproape de miezul nopții şi pe ulițe se aflau numai trecători răzleți. Din cînd în cînd, claxonul unui automobil, lătratul unui cîine sfîşiau strident liniştea.

„Acum — se gîndi căpitanul, trăgînd adînc aerul în piept, totul este, în sfîrşit, pus la punct." Dimineața, „Vasco da Gama" avea să plece. Îşi petrecea ultima noapte la Trondheim, înainte de a porni spre necunoscut, în căutarea prietenului său. Dar cîte nu se întîmplaseră din seara aceea, de cînd

îi vorbise lui Dick Sharpley în taverna „Capul Nord”! I se părea că timpul scurs se dilatase considerabil, pentru a cuprinde toate evenimentele petrecute.

Undeva, departe, într-un sat de pe malul Nidului, începură să sune clopotele. Poate că izbucnise vreun incendiu, îşi spuse căpitanul. Şi cît de repede ardeau casele acestea de lemn! Într-adevăr, spre răsărit, o vîlvătaie roşie se ivise la orizont.

Ar fi trebuit să se culce. Dar ştia că somnul ar fi refuzat să vină, oricît de mult îl dorea. Faptele neaşteptate, trăite începură să se perinde — grăbite, clocotitoare, pline de semne de întrebare — în mintea lui, ca-ntr-un panopticum ameţitor...

A doua zi după întîlnirea cu Lombardi şi Strîmbul, se sculase foarte devreme. Primul lui drum fusese la bătrînul Karl Karlson, negustorul de obiecte de artă şi rarităţi. Karlson nu era numai negustor, ci şi colecţionar, şi încă un colecţionar pasionat; admirase nu o dată tezaurul pe care căpitanul îl strînsese în cursul călătoriilor sale. Krag îl lăsa bucuros, cu o plăcere pe care nu o ascundea, să privească şi să-i laude obiectele, provenite din cele patru colţuri ale lumii, dar niciodată nu-i vînduse nimic. Doar într-un rînd, cînd Karlson îşi serba cea de-a optzecea aniversare, Odin îi adusese în dar o uriaşă scoică cu reflexe purpurii, cere, lipită de ureche, făcea să se audă mugetul mării cu o putere uluitoare.

Iar acum... acum, acelaşi Krag îl chemase ca să-i vîndă totul, fără să dorească să păstreze nici o singură piesă.

— Lichidați un adevărat muzeu! observase uimit Karlson. N-aş fi crezut vreodată una ca asta.

— Nici eu, dar n-am încotro! răspunsese căpitanul.

— Cum să vă spun... Îmi pare sincer rău pentru dumneavoastră! Ştiu cît țineați la lucrurile astea. Mare nevoie de bani trebuie să aveți!

— Ai dreptate. Dar dacă izbutesc, cîştig cu mult mai mult decît pierd acum.

— Mulți bani?

— Nu, altceva, mai prețios: un prieten!

Karlson se grăbise să cumpere şi să plătească, pentru ca nu cumva căpitanul să-şi schimbe gîndul. Îi achitase pe loc o sumă destul de mare, iar pentru restul banilor se împrumutase de la alții.

Curînd după aceea venise la el Heda. Ea fu cea dintîi căreia Gunnar Krag îi dezvălui hotărîrea luată. Tînăra îi mulțumise, gîtuită de emoție, apoi plecă repede şi căpitanul se miră că nu-l rugase s-o ia cu el. Se miră, dar îi şi păru bine, pentru că era hotărît s-o refuze. O fată nu era, după el, făcută pentru o călătorie atît de nesigură.

După plecarea Hedei, începură, într-un adevărat tumult, pregătirile. Căpitanul se dusese în port, în căutarea unui vas. Vestea despre expediția pe care o organiza se răspîndise repede şi produsese o tulburare adîncă,

— Numai Krag poate să descurce ițele afacerii ăsteia! spusese un marinar bătrîn şi mulți erau de această părere.

Găsi neaşteptat de repede un vas potrivit. Era o ambarcație mică, dar rapidă, sub pavilion panamez, pe care puteau călători pînă la douăzeci de oameni, inclusiv echipajul. Dădu şi arvună, urmînd ca a doua zi să semneze contractul de închiriere. Îşi alese apoi echipajul, bineînțeles cu mare grijă şi îl înştiință pe fiul său Arne despre călătoria plănuită.

Seara, cînd se culcase, i se păruse că totul decursese mai uşor decît era de aşteptat. Mai avea o zi întreagă pentru aprovizionarea vasului, încheierea formelor şi celelalte pregătiri. Nu era mult, însă ce fusese mai greu, se făcuse.

Dar a doua zi, încă de dimineață, constată că totul se prăbuşise, ca un castel construit din cărți de joc. Un marinar pe care nici nu-l cunoştea, îi aduse, foarte devreme, arvuna înapoi, înştiințîndu-l că vasul panamez părăsise portul în cursul nopții. N-avea ce să facă, căci încă nu încheiase nici un contract. Primi banii şi dădu în schimb chitanța luată cu o zi înainte.

Cînd se duse în port, constată cu ciudă că mai suferise o pierdere: nu mai avea echipaj. Oamenii cu care se înțelesese fuseseră angajați pe un vapor argentinian, „La Plata", care tocmai se desprindea de chei. Krag nu pățise niciodată așa ceva și prima lui impresie fusese aceea de uluire. Ce îi făcuse oare pe marinari să calce înțelegerea stabilită cu un om pe care tot orașul îl respecta? Explicația o află de la Jonas Limarson, pe care îl angajase ca șef de echipaj. El și Dick Sharpley fuseseră singurii care rămăseseră credincioși cuvîntului dat. Limarson îi spuse că, spre seară, se ivise în port căpitanul vasului argentinian, Raiso, care le oferise oamenilor aleși de Krag salarii cel puțin duble față de cele obișnuite. Lucrul cel mai curios era că „La Plata" nu ducea, după cîte se știa, lipsă de echipaj. Dar cel mai prost era că Raiso racolase și pe radiotelegrafistul lui Odin, deși vaporul avea un radiotelegrafist la bord. Și totul se aranjase cu acte în regulă, așa cum le confirmă Erik Vigdal, la căpitănie.

În port, aceste întîmplări produseseră agitație și revoltă. Zeci de marinari veniră la bătrînul Krag să-i ofere serviciile și curînd echipajul era din nou complet, cu oameni și mai de nădejde, printre care un marinar de pe „Abraham Lincoln", Bob Lindsay.

Printr-un căpitan turc, Odin reușise să închirieze, pentru cîteva luni, un iaht, „Vasco da Gama", cu motoare Diesel electrice. Un om de afaceri portughez

îl lăsase, la sfîrşitul verii, în radă, autorizînd un intermediar să-l ofere doritorilor. Krag făcu contractul şi-l înregistră fără întîrziere, iar la prînz toate formele de plecare erau încheiate.

La aprovizionarea vasului cu combustibil, alimente, haine şi toate cele trebuincioase, îl ajutară nu numai Limarson şi ceilalţi marinari, ci şi mulţi alţii care n-aveau nimic de-a face cu expediţia. Printre oamenii mării, se formase un puternic curent de solidaritate cu bătrînul căpitan, de care toţi ştiau că-şi aruncă întreg avutul în joc, pentru a-l regăsi pe Thördal.

Între timp, în port se ivise şi Lombardi. Se spunea că încercase să convingă pe rînd pe cîţiva căpitani experimentaţi să pornească într-o călătorie îndepărtată, a cărei destinaţie nu le-o dezvăluise însă. Nu izbuti însă în tentativele sale şi plecă bombănind, spunînd că-şi face bagajele pentru a se duce la Oslo, cu primul tren.

Pe la ora patru după-amiază, Krag sosise acasă. În grădină, îl aştepta Heda, cu o geantă mare în mînă. Pe faţa ei citise deopotrivă îngrijorare şi hotărîre. Îi povestise că în oraş zvonurile despre soarta lui „Bergen" deveniseră tot mai insistente. Unii spuneau acum că Thördal era amestecat în trafic de stupefiante, ceea ce ea nu putea crede în ruptul capului. După ce vorbise mult, neobişnuit de

mult pentru firea ei tăcută, Heda izbucni pe neaşteptate:

— Ia-mă cu dumneata, domnule Krag! Nu pot aştepta aci, la nesfîrşit. Mi-au dat un concediu de la atelierul fotografic unde sînt angajată. Am vîndut cîteva lucruri, ca să pot contribui şi eu băneşte la această expediţie, care e pentru mine mai importantă decît orice altceva...

Krag se împotrivi categoric:

— Îmi pare rău, dar plecăm într-o călătorie care nu e pentru tine. După cele ce mi s-au întîmplat astăzi, îmi dau seama că avem duşmani periculoşi şi încă duşmani de care nu ştim cum să ne ferim, fiindcă nu-i cunoaştem.

Heda încercă multă vreme să-l înduplece, cu argumente foarte serioase, dar căpitanul i le respinse pe rînd.

— Am dreptul să risc viaţa mea, dar nu viaţa unei fete, aproape un copil, îi spuse el, în cele din urmă.

— Mîine voi fi în zori aci, cu valiza, îi zise Heda la plecare. Astă-seară vorbesc cu Arne. Va încerca şi el să vă convingă.

De la plecarea Hedei trecuseră cîteva ceasuri. Căpitanul se sculă de pe şezlong şi intră în casă, lăsînd uşa spre verandă întredeschisă. Orologiul din perete bătea tocmai orele unu şi jumătate. Îşi scoase

haina şi se întinse pe canapea, continuînd să-şi rumege gîndurile, încercînd zadarnic să dibuie firul Ariadnei. Desigur, lucrurile erau foarte încurcate, dar îşi spunea că el va şti să le descurce. Experienţa sa de viaţă, spiritul său perseverent, neînduplecat vor izbuti. Nu se va da bătut pînă la capătul zilelor sale. Şi tocmai fiindcă îşi dădea seama că avea în faţă o bătălie grea şi îndelungată, nu voia s-o ia pe Heda cu el.

Nu-i era somn, dar ştia că odihna îi va face bine. Era ultima odihnă pe uscat, înaintea marii călătorii. Cînd se întinse, fără să-şi dea seama de ce, îl cuprinse un val de speranţă şi încredere, care-l făcu să privească lucrurile mai optimist, ba chiar cu certitudinea că totul se va sfîrşi bine. Poate că poziţia relaxată a corpului explica această neaşteptată orientare a spiritului. Se vedea, la capătul drumului, strîngîndu-şi la piept vechiul prieten, în clipa mult visată a regăsirii. Nici nu se putea să fie altfel! Şi, deodată, i se păru că dorinţa şi încrederea i-au adus ţelul mai aproape. Cine ştie dacă drumul va fi atît de lung cum şi-l închipuia, sub impresia întîmplărilor din aceste zile! Poate că într-o săptămînă, două... N-ar fi exclus ca plecarea vasului panamez şi a oamenilor din primul său echipaj, să nu fi fost rezultatul vreunei uneltiri, aşa cum crezuse. Poate

că „La Plata” avusese totuşi nevoie de marinari, de radiotelegrafist, poate că...

Brusc, lumina lămpii se stinse şi în bezna din cameră se auzi zgomotul uşii care se deschidea. Căpitanul sări în picioare, dar în aceeaşi clipă un pumn zdravăn în piept îl aruncă înapoi pe divan.

Conul de raze al unei lanterne îl orbi şi văzu țeava unui revolver îndreptată spre el.

— Mîinile sus şi nici o mişcare! răsună o voce aspră, hîrîită.

Krag se supuse. Dacă ar fi avut arma la cingătoare, ar fi procedat altfel, dar o scosese înainte de a se întinde; acum se afla pe radio, la cel puțin patru metri de el. Întins pe spate, cu brațele ridicate, aştepta să vadă ce o să se întîmple. În fața lui, se agitau două umbre.

— Leagă-l, Knut! auzi din nou aceeaşi voce autoritară.

— Îndată, Jo! răspunse celălalt.

Căpitanul îşi dădu seama că cea de a doua voce, a individului denumit Knut, îi era cunoscută, însă nu îşi amintea de unde. Avea o abia perceptibilă intonație orientală. Dar la Trondheim, marinarii algerieni, turci, egipteni nu erau puțini şi îi era greu să-şi precizeze impresia.

Între timp, Knut îşi făcea treaba cu vădită dibăcie. În puține minute, cîteva curele îl imobilizară pe Krag. La un moment dat, Knut încercă să-i deschidă gura

şi să-i vîre ceva în ea, dar, în aceeaşi clipă, prima voce interveni:

— Căluşul încă nu, Knut! Am de vorbit ceva cu el...

— Ce rost are, Jo?! Nu-i un tip cu care să te tocmeşti, răsună răspunsul.

— Treaba mea. Execută!...

— Mai bine-l facem să tacă pentru totdeauna.

Se auzi o bătaie nervoasă, cu piciorul, în podea.

— E-n regulă, Jo. Doar tu eşti şeful. Conversează cu el, după voie.

Curios! Krag nu-şi amintea de unde cunoştea vocea lui Knut. Dar era sigur că n-o auzea pentru prima oară. Cît despre Jo, părea să fie un tip foarte sigur de el, obişnuit să comande şi lipsit de scrupule.

— Hello, Krag! începu acesta din urmă. Îți dai seama că putem să te curățăm fără vreo bătaie de cap?

— Atunci de ce n-o faceți? întrebă căpitanul, fără nici o undă de emoție în glas.

Nu-i era frică. De mult învinsese acest sentiment. Îi era însă ciudă că lucrurile luau un curs defavorabil planurilor sale. Şi-i părea rău că nu se culcase cu revolverul lîngă el. O imprudență pe care-o plătea scump.

— Ascultă, şefule! continuă Jo. De ce te bagi în treburile altora? Şi încă în nişte treburi prea

complicate ca să le pricepi. Lasă-l pe Thördal în plata Domnului sau a diavolului şi vezi-ţi de pipa ta.

— Altfel o păţeşti! se răsti şi Knut.

De data aceasta, căpitanul recunoscu vocea nazală şi uşor cîntată. Knut nu era altul decît Ali Hasan, şeful de echipaj de pe „Lincoln", cel care încercase să convingă autorităţile că vasul naufragiase datorită unui accident. „Poate că el a furat şi jurnalul de bord", îi trecu acum prin minte lui Krag.

— În fond, ce vreţi? întrebă Odin. Pe cinstea mea, dacă pricep. Viaţa mea e în puterea voastră. Faceţi-vă treaba.

— Mai încet, bărbosule, replică Jo. E uşor să omori. Dar dacă crapă Krag, nu-i exclus să-i ia altul locul, urmărind să ducă misiunea sa pînă la capăt.

— Asta-i drept, pe cinstea mea, observă căpitanul. Moartea mea, după cele întîmplate ieri, ar putea să-i îndîrjească pe mulţi. Văd că-i cunoşti pe oamenii noştri... Dar ce vrei atunci?

— Să renunţi! Îţi vom rambursa toate cheltuielile. Interesele puse în joc sînt mai mari decît îţi închipui. Noi ţi-am luat de sub nas echipajul şi vasul. Dispunem de o forţă pe care nici n-o bănuieşti. Putem să te jucăm pe tine şi pe „Vasco da Gama" cum ne place. Şi asta fie acum, fie cînd vei fi departe, în larg. Renunţă! Declară mîine dimineaţă tuturor că te retragi, fiindcă îţi dai seama că nu ai sorţi de izbîndă. Nu te teme: nu spui nici o minciună.

Un mănunchi de raze ale lanternei lui Ali căzu întîmplător pe Jo, care tocmai se apropia de canapea. Omul era mascat, dar Odin observă că şchiopăta uşor. Era un individ slab şi foarte înalt, destul de elegant îmbrăcat.

— Dobitocule! se răsti el la Ali Hasan.

— Şi-atunci, dacă eu abandonez, nimeni nu se va mai încumeta să pornească în căutarea lui Olaf! completă Krag gîndul lui Jo, cu o ironie pe care celălalt nu o remarcă.

— Aşa-i şefule. Văd că începi să devii rezonabil şi să înţelegi ce vrem.

— Vă înţeleg nemernicia! izbucni Krag. Numai moartea m-ar putea împiedica să-mi pun planul în aplicare.

O lovitură de cizmă îl izbi în piept şi îi luă respiraţia. Apoi o ploaie de pumni se abătu asupra lui.

Simţi cum un lichid cald începe să i se scurgă pe obraz şi pe gît.

— O lecţie nu strică, dar ai grijă, nu-l omori! se auzi, într-un tîrziu, vocea lui Jo...

Iar după o pauză:

— O să te căieşti amarnic, Krag! Acum ne ducem să ne ocupăm de „Vasco da Gama", drăguţule. Mîine să-ţi cauţi alt vas.

Căpitanul simţi că Ali îi înfundă căluşul în gură şi auzi cum cei doi bandiţi părăsesc încăperea. Apoi, începu să facă eforturi disperate ca să respire pe

nas, unde sîngele se strînsese, sufocant. Se împotrivi mult timp, din răsputeri, sfîrşelii care-l copleşea, căci leşinul ar fi însemnat asfixierea, moartea. După o luptă îndelungată, izbuti în sfîrşit să tragă aerul bine printr-una din nări şi apoi simți cum istovirea pune stăpînire pe el. Căzu în nesimțire.

Heda se înființase în grădina casei lui Krag înainte de răsăritul soarelui. Era convinsă că Odin se va scula foarte devreme, aşa cum îi era obiceiul. Cu atît mai mult, o mira că nu aude nici un zgomot care să-i trădeze prezența. Se aşează pe banca de sub balcon, cînd i se păru că deosebeşte un zgomot. Era o respirație grea, care aducea cu un horcăit de om bolnav. Deodată, un geamăt întrerupse horcăitul şi respirația începu să slăbească, sugrumată.

Din cîteva mişcări, Heda se urcă, ținîndu-se de burlan şi de plantele cățărătoare, pînă pe balcon. Lecțiile de alpinism ale lui Arne se dovediseră acum de folos. Prin uşa întredeschisă, îl zări pe bătrîn, cu fața şi pieptul scăldate în sînge. Abia mai respira. Heda pătrunse, dintr-un salt, înăuntru. Îi scoase căluşul din gură, apoi tăie curelele şi-i descheie cămaşa la gît. Cu o batistă, începu să-i şteargă sîngele.

Respirația deveni mai regulată, mai puternică, apoi Odin deschise ochii. Privirea lui, mai întîi

încruntată, se însenină cînd o zări pe Heda. Cu o mişcare lentă, îşi dezmorți mădularele înțepenite de imobilizare şi se sculă în picioare. O mîngîie pe fiica lui Olaf pe păr, cu un gest tandru.

— Îți mulțumesc! îi spuse el simplu. Eşti o fată de ispravă. N-am nimic serios, nu te-ngrijora. O întîlnire cam neplăcută, în noaptea aceasta — şi asta-i tot. Nişte duşmani ai lui Olaf şi-ai mei.

Heda îl privi cu ochii ei mari şi adînci.

— Ia-mă cu dumneata, domnule Krag! Cu inima sînt de acum la bordul lui „Vasco da Gama". Vreau să fiu alături de voi!

Odin zîmbi stînjenit, dar nu spuse nici un cuvînt. Fata aceasta avea sînge de marinar în ea. În aceeaşi clipă, căpitanul se gîndi că poate vasul nici nu mai exista. O luă de braț pe Heda şi plecară împreună spre port. Era răcoare şi aburii care le ieşeau din gură jucau în urma lor, în aerul proaspăt al dimineții.

ULTIMA BARIERĂ

Nu, vasul nu fusese scufundat şi nici nu dispăruse, aşa cum se temuse căpitanul Krag. Nu îl păziseră numai Limarson şi oamenii săi. O adevărată gardă de marinari îl veghease noaptea în port. Nechemați de nimeni, dar decişi să nu îngăduie

repetarea vreunei fărădelegi, îşi arătau, în felul acesta, spiritul lor de dreptate, ataşamentul pentru acțiunea generoasă a lui Odin. Jo şi Ali Hasan, dacă voiseră într-adevăr să-şi pună în aplicare planul criminal, nu se încumetaseră probabil să se apropie.

...Acum, „Vasco da Gama" naviga spre Namsos. Părăsise Trondheimul la 27 august, dimineața. Nu era un anotimp prielnic expedițiilor spre nord. Acolo anotimpul rece începe devreme, cînd la alte latitudini abia se arată toamna. Căpitanul Krag nu putuse însă să-şi aleagă data plecării.

Erau nouă la bord — căpitanul, inginerul Arne, fiul lui, Heda şi cei şase marinari, în frunte cu Limarson. Le lipsea însă un radiotelegrafist. Krag nu reuşise să-l înlocuiască pe cel dispărut. Erik Vigdal pusese serios umărul pentru a rezolva această problemă, dar pînă la urmă ajunsese la convingerea că la Trondheim nu mai era nici unul disponibil. Intrînd în contact cu alte porturi, aflase că mai la nord, la Namsos, Odin îşi putea găsi omul, convenind chiar cu el să se considere angajat pe vasul comandat de Gunnar Krag.

La 28 august, pe la ora nouă dimineața, „Vasco da Gama" aruncă ancora în portul Namsos, dar radiotelegrafistul cu care se înțelesese Vigdal nu era pe chei, aşa cum stabiliseră. Krag se interesă la căpitănie, dar acolo nu putură să-i dea decît adresa celui căutat. La gazda radiotelegrafistului, află că

acesta plecase în zori: un domn înalt, cu o maşină luxoasă, venise să-l ia şi lăsase vorbă că va lipsi vreo două săptămîni. Domnul cu maşina şchiopăta uşor şi căpitanul se gîndi că probabil nu fusese altul decît Jo.

Odin revărsă un torent de blesteme asupra dispărutului. Ce putea acum să mai încerce? Se duse să-şi spună necazul unui vechi prieten din oraş şi acesta îi dădu o rază de speranță: în port se mai afla un radiotelegrafist, care îşi făcea convalescența la un spital din oraş. Era un român, care se îmbolnăvise grav pe vasul „Arieşul" şi fusese lăsat la Namsos, pentru a primi îngrijirile necesare.

Krag se duse îndată să-l viziteze, ca să-şi dea seama dacă era ceva de făcut. La prima vedere, tînărul îi făcu o impresie bună: avea o înfățişare plină de modestie şi o față deschisă, pe care flutura de obicei un zîmbet prietenos, făcut parcă anume ca să-ți cîştige încrederea. Urmele bolii se vedeau lesne pe chipul lui, cam tras şi cu o uşoară paloare. Cînd căpitanul îi propuse să se angajeze pe „Vasco da Gama", refuză la început net. Aştepta revenirea „Arieşului", care avea să-l ia din nou la bord.

— Te înțeleg, îi spuse Krag, dar gîndeşte-te că nu e o situație obişnuită, ci un caz de forță majoră. Plecăm să salvăm viața unui om. Fără radiotelegrafist, expediția este compromisă. Nu vrei să ne ajuți?

Căpitanul îi vorbi amănunțit, cu căldură, despre țelurile călătoriei, despre uneltirile ascunse care se țeseau în jurul ei. Simion Breazu — aşa îl chema pe român — începu să privească altfel lucrurile. Nu i se oferea un angajament comercial, mai mult sau mai puțin avantajos; i se cerea să ia parte la o acțiune adînc umanitară.

— Nu vă pot da răspunsul imediat — spuse Breazu, în sfîrşit, într-o norvegiană cam stîlcită — deşi aş voi să vă fiu de folos. Voi încerca să intru în contact radio telegrafic cu comandantul „Arieşului". Dacă îmi îngăduie să vă însoțesc, o fac din tot sufletul!

Ieşind de la stația de radiotelegrafie, Simion Breazu îşi simțea inima uşoară. Avînd în vedere împrejurările, căpitanul „Arieşului" îşi dăduse fără ezitare consimțămîntul. Radiotelegrafistul telefonă unui cunoscut din port, rugîndu-l să-l înştiințeze pe Gunnar Krag că, peste cel mult două ore, va fi pe „Vasco da Gama". I se luase o piatră de pe inimă: i-ar fi venit nespus de greu să-l refuze pe bătrînul căpitan.

Tot drumul, pînă la locuința sa, îl făcu fluierînd. Lunile petrecute pe uscat i se păruseră nespus de lungi şi-i era un dor aprig să străbată iar mările. Pe lîngă aceasta, dispariția căpitanului Thördal avea un

ce misterios, care îl ispitea, iar devotamentul lui Krag şi a fiicei sale îi apăreau mişcătoare. I-ar fi plăcut să contribuie, după părerile sale, la dezlegarea enigmei. Îşi făcu repede bagajul şi porni, bine dispus, spre port, cu geamantanul în mînă. Dar, curînd, greutatea acestuia i se păru de neîndurat. Boala îl lăsase destul de slăbit şi se resimţea de pe urma oricărui efort. Se hotărî să ia un taxi.

O maşină venea tocmai în urma sa. Îi făcu semn, dar cînd şoferul opri, observă că era un automobil particular. Voia tocmai să-şi ceară scuze, cînd şoferul îi deschise larg uşa din spate:

— Poftiţi vă rog. Vă servesc cu plăcere...

Simion introduse geamantanul, apoi se urcă şi el. Se împiedică însă de picioarele cuiva şi se trezi cu capul în perini. O mînă puternică îl apucă de braţul drept şi-l ajută să se redreseze, apoi să se aşeze. În aceeaşi clipă, uşa automobilului se închise şi maşina porni cu mare viteză.

— Spre port! spuse Simion, dar singurul răspuns fu un mormăit al şoferului.

Întoarse ochii spre dreapta. Deşi în maşină lumina era slabă, ferestrele fiind colorate într-un albastru închis, deosebi înfăţişarea omului de lîngă el: înalt, slab şi oacheş la faţă. Obrazul îi era incrustat de cute adînci, mai ales verticale, parcă încremenite într-o grimasă definitivă. O clipă se gîndi că lunganul acesta ar fi putut fi şi el un

pasager, dar acest gînd liniştitor nu izbuti să se impună. Maşina nu cobora spre port, ci alerga într-o direcție necunoscută, poate afară din oraş.

— Opriți! Cu ce drept?...

Puse mîna pe clanța de lîngă el a maşinii, dar era încuiată.

Cînd privi din nou spre dreapta, tresări fără voie. Țeava unui revolver îl ațintea, imobilă.

— Nu mişca, şefule! spuse insul de lîngă el. Omul avea o voce răguşită, neplăcută. De altfel, n-avem nimic cu tine personal. Dimpotrivă, vrem să te ajutăm. Spune, cît ți-a oferit bărbosul ăla pentru angajare?

Simion îl privi plin de dispreț. Răspunse scurt:

— Ce vă interesează? Nici n-am discutat de altfel condițiile.

— Aşa? Ei, atunci să-ți spun eu. Şeful de echipaj de pe „Vasco da Gama", Limarson, are 300 de dolari pe lună, Krag i-a asigurat plata pe două luni, deci 600 de dolari cu totul. Dumitale ți-ar fi dat cam tot p-atît. Noi îți propunem 1000 de dolari şi n-ai nici o treabă de făcut. Ce zici, te învoieşti, şefule?

Simion nu răspunse. Îi venea să-i ardă una zdravănă, cu dosul palmei. Dar țeava revolverului nu se clintea şi automobilul fugea acum tot mai repede.

— Cu 1000 de dolari poți să-ți cumperi o maşinuță sau cîteva costume pe cinste. Ce spui?

Simion continua să tacă. Se gîndi la o şiretenie.

— Poate că nu-i rău ce-mi propuneți. Mai ales că sănătatea mi-o cam şubredă. Adineauri, cînd am ridicat geamantanul, simțeam că-mi pierd răsuflarea. Dar aş vrea să-i spun chiar eu căpitanului Krag că nu pot veni. Mă înțelegeți? Nu vreau să apar ca un om fără cuvînt.

Şoferul hohoti scurt şi Simion înțelese că-i ghiciseră gîndul.

— Ne crezi proşti, bobocule? spuse lunganul de lîngă el. Cum te vezi pe chei, eşti sus pe iaht şi adio!... Nu, nu aşa!! Te ducem pe undeva, prin munți, într-o vilă şi peste cîteva zile pleci de-acolo, cu banii de buzunar. Asta ca să fim siguri, nu de alta.

Simion nu ştia cum să acționeze. Nu fusese niciodată într-o asemenea situație şi simțea cum broboane de sudoare i se adună pe frunte. Se gîndi să cîştige timp, deviind cursul discuției.

— Ce-aveți de fapt cu Krag? întrebă el. Pare un om de treabă.

— Asta nu te priveşte, veni, lapidar, răspunsul.

— Nu vrea decît să-şi caute prietenul dispărut. Ce-i rău în asta?

— Rău e că şi tu şi bărbosul ăla îndărătnic vă băgați nasul unde nu vă fierbe oala... Pe scurt, accepți sau nu? Merg cu oferta mea pînă la o mie cinci sute de dolari. O avere pentru un june ca tine...

De nu, putem să-ți facem de petrecanie, cît ai clipi din ochi. Eu, personal, am însă o inimă bună şi, să-ți spun drept, un omor e întotdeauna mai incomod decît o tăcere cumpărată...

Radiotelegrafistul era furios la gîndul că se îndepărtează tot mai mult de port. Acum era la cel puțin douăzeci de kilometri de Namsos, şi maşina continua să gonească. Nu-şi dădea seama unde se aflau, deoarece la ferestre fuseseră trase acum şi perdelele, iar de cabina şoferului îl despărțea un geam opac.

Deodată, pe neaşteptate, automobilul începu să-şi micşoreze viteza. Apoi, după o frînare destul de bruscă, opri. Ajunseseră oare? „Nu, mai curînd era la un post de control sau la o barieră!" se gîndi Simion, plin de nădejde.

Bănuiala îi fu confirmată. Din spatele maşinii lor, răsună un claxon, apoi un altul, mai subțire, iar de departe se auzea pufăitul unui tren care se apropia. Acum era momentul să-şi încerce norocul.

— Fii cuminte, că altfel îți zbor creierii! şopti, vădit nervos, omul de lîngă el.

Dar, în aceeaşi clipă, Simion îşi puse planul în aplicare. Se lăsă să lunece fulgerător în jos şi cu gheata dreaptă îi aplică lunganului o lovitură în gambele picioarelor, de jos în sus, dezechilibrîndu-l. Surpriza fu atît de mare, încît banditul scăpă arma din mînă. Radiotelegrafistul se aruncă peste el, spre

portiera din dreapta, care era descuiată, şi sări din maşină.

În cădere, se izbi cu fruntea în ceva tare şi căzu fără simțire pe asfalt. Ultimul lucru pe care-l auzi, fu zgomotul barierei care se ridica.

*

* *

Odin măsura cu paşi mari cheiul. Erau de acum orele şase seara şi Simion nu mai apărea. Al treilea radiotelegrafist care îi scapă printre degete!

Dacă s-ar fi văzut, în sfîrşit, pe mare, cu tot ce-i trebuia! Acolo se simțea în elementul său, mai stăpîn pe situație.

Scurta escală de la Namsos mai fusese de altfel marcată de un incident, de loc încurajator, care-i dădea de gîndit. Un omuleț roşcovan, cu o legăturică în mînă, dăduse pe la prînz tîrcoale iahtului. Heda îl observase îndelung, printr-un hublou. I se păru chiar că omulețul face semn cuiva de pe punte. Gunnar Krag tocmai plecase la căpitănie, pentru a pregăti formele de angajare ale lui Simion, despre care aflase că va veni în expediție.

Heda îl avertiză deci pe Arne. Acesta coborî repede pe chei, dar roşcovanul o şi zbughise şi fugea, de-abia i se zăreau picioarele. Arne îl urmări cîtva

timp, însă portul era aglomerat şi curînd îl pierdu din vedere.

Înainte de a dispare, omul se poticnise însă, şi-şi pierduse legăturica. Arne o ridică şi găsi înăuntru, spre marea-i mirare, o bombă de plastic. Ar fi anunțat poliția portuară, dar se răzgîndi: însemna să se deschidă o anchetă, care ar fi întîrziat pentru cel puțin cîteva zile plecarea vasului. Se mulțumi să facă bomba inofensivă şi nu povesti decît tatălui său şi Hedei cele întîmplate...

Amintindu-şi de toate acestea, căpitanul continua să se plimbe agitat pe chei. Vrăjmaşi nevăzuți îl supuneau la un adevărat război de hărțuială. Ce-i rămînea de făcut, dacă Simion se făcuse şi el nevăzut? Trebuia să plece în alt port, pentru a găsi un radiotelegrafist. Poate chiar la Oslo. Ce pierdere de vreme!

În minte îi răsunau cuvintele lui Jo: „Renunță! Declară mîine tuturor că te retragi..." Nu, asta nu va face! Îşi va pune în joc toată priceperea, toată energia, pentru a izbîndi.

Dinspre oraş se auzi zgomotul unui autocamion care venea în mare viteză. Se opri chiar lîngă chei şi din cabina şoferului coborî, parcă mai palid decît dimineață, Simion Breazu. Avea fruntea bandajată şi păşea nesigur. Krag crezu în primul moment că băuse.

— În sfîrşit! spuse Odin. Nu eşti prea punctual... Dar unde ți-e valiza?

Simion zîmbi:

— N-o mai am, căpitane. A trebuit să mă lipsesc de ea, ca să ajung aici.

Şi înainte ca Odin să-l mai întrebe ceva, adăugă:

— M-am întîlnit şi eu, fără voie, cu Jo lunganul. Noroc că m-a salvat o barieră.

UMBRA

Vasul despica talazurile mici şi numeroase, pe culmea cărora crestele de spumă, luminate de lună, păreau florile unei pajişti nesfîrşite. Sufla un vînt rece, tăios.

Pe puntea de comandă a iahtului, cu mîinile încleştate de balustradă, Heda Thördal scruta fuga rapidă a apei care rămînea în urmă. Înaintarea vasului desena brazde lungi, ondulate, sclipitoare.

Acele vîntului, care îşi schimba mereu direcția, îi înțepau fața. Dar durerea aceasta i se părea acum firească, se potrivea cu simțămintele ei.

Doar zece zile trecuseră de cînd se destăinuise căpitanului Krag? I se părea de necrezut. De atunci, evenimentele se precipitaseră într-un ritm nemaipomenit. Şi iată, acum navigau la mai bine de opt

sute de kilometri de coastă, în plină Mare a Norvegiei, în direcția înghețatei Insule a Urşilor.

Vîntul începu să sufle tot mai tare şi Heda îşi trase gluga pelerinei, ca să-şi ocrotească fața. Şuierul vîntului se amesteca cu bătaia regulată a talazurilor, alcătuind un fel de melodie gravă, evocatoare. În ritmul ei, Heda îşi aminti plecarea agitată din Trondheim, întîmplările din Namsos, furtuna pe care o înfruntaseră vreme de trei zile.

Începuse tocmai să fulguiască, cînd curgerea amintirilor Hedei fu întreruptă brusc. Pe punte apăruse o umbră ciudată, care ducea în mînă un mic obiect dreptunghiular. În semiobscuritate, părea o maimuță zbîrlită, o arătare hidoasă, răsărită dintr-un coşmar. Individul parcă se ascundea, ca să nu fie văzut. Cînd observă silueta înaltă a Hedei, tresări şi se retrase repede, dispărînd în interiorul navei. Fata nu îl recunoscu. Oare marinarul care veghea în cabina timonei nu-l zărise şi el?

...”Vasco da Gama” era un iaht modern, cu motoare puternice, care-i îngăduiau să atingă o viteză foarte mare. Privit de pe mal, părea să alunece peste ape. Acum, în plină noapte, cu luminile aprinse, aducea cu imaginea fantastică a „Olandezului zburător”. Heda se gîndi că, de mai bine de o săptămînă, nu mai văzuse pămînt. Trecuseră de Cercul Polar. Mai avea să se scurgă destulă vreme pînă să atingă Insula Urşilor. Dar nădăjduia că

acolo, eşuat pe coasta neprimitoare, îl va găsi în sfîrşit pe tatăl ei.

ÎI aşteptase de atîtea ori în port, nerăbdătoare să-i zărească vasul apărînd în fiordul întortocheat, venind din locuri îndepărtate! Nu o dată întîrziase. Dar nicicînd Heda nu se temuse atît de mult pentru viața lui. Niciodată călătoriile lui nu fuseseră învăluite în mister.

De undeva, din interiorul vasului, răsuna un glas plăcut, acompaniat de o ghitară.

— Ăsta-i Simion! îşi spuse Heda, zîmbind. Ce tînăr inimos! Iar cîntă marinarilor. Îşi aminti cum Arne Krag îi spusese, într-o seară, cam printre dinți: „Omul ăsta nu-mi place". De ce nu-l suferea? Probabil fiindcă erau firi prea diferite.

Cuvintele cîntecului erau într-o limbă necunoscută Hedei, dar melodia, nostalgică şi profundă, îi plăcu.

Simți o mînă pe umăr şi se întoarse brusc.

— Nu te speria! Eu sînt! spuse Arne, ivit pe neaşteptate lîngă ea. Avea o voce sonoră, profundă. Nu te mai las aci! Vino în salon.

Heda îl privi ca trezită dintr-un vis. Îi apăru în minte, fără să ştie de ce, prima lor întîlnire, la vărsarea Nidului în fiord. Arne Krag era un bărbat înalt, zvelt, cu părul blond şi ochii albaştri. Purta nişte ochelari cu ramă de aur, care-i dădeau un aer

foarte distins. Chipul lui exprima bucuria de a trăi şi siguranța de sine.

— Nu-i nici o grabă. Pe punte e mult mai frumos, replică ea.

Deşi îl iubea, îi plăcea uneori să-l înfrunte, împotrivindu-se micilor sale aere de tiran.

Rămaseră cîtva timp nemişcați, unul lîngă altul.

— Mai frumos, poate, dar mai frig sigur. Nu, Heda! Chiar de-ai fi crăiasa zăpezilor veşnice, aici tot îngheți! încercă el s-o înduplece cu o glumă. Şi adăugă, declamator: Hai, coboară cu mine, la preaputernicul Odin! Zeii veşnici nu trebuie lăsați să aştepte.

Heda zîmbi:

— Să ştii c-o fac fiindcă vreau eu, Arne!

— Bineînțeles! Voința ta, înainte de toate. Numai vino...

Coborîră împreună.

Pe drum Heda îi povesti lui Arne despre omul pe care-l văzuse furişîndu-se pe punte.

— Eşti sigură că nu te-ai înşelat? o întrebă el.

— Absolut sigură.

— Şi cum de nu l-ai recunoscut?

— Puntea era slab luminată şi începuse tocmai să ningă.

— Cine ştie — o fi fost vreun marinar care a ieşit să mai ia aer. În orice caz, voi pune becuri mai puternice afară...

Arne deschise uşa salonului şi-i făcu Hedei loc să intre în încăpere.

Căpitanul Krag discuta aprins cu şeful echipajului, Jonas Limarson, un marinar în vîrstă, cu multă experienţă pe căile Arcticii, căruia toţi îi spuneau numai pe numele de familie. Era un bărbat scund, dar zdravăn, cu ochii negri şi nasul coroiat, ca un cioc de pasăre răpitoare, care la început nu-ţi inspira prea multă încredere.

Intrarea celor doi tineri nu întrerupse convorbirea.

— Forţăm iahtul peste măsură, căpitane! spunea tocmai Jonas Limarson, îngrijorat. Nu ştiu cît o să reziste motoarele.

Krag nu-i împărtăşea temerile:

— Să ştii, Limarson, că fiul meu a verificat totul, instalaţie cu instalaţie... Aşa-i, Arne?... Vasul e bun, n-ai grijă. Şi-apoi, nu sîntem la pescuit. Fiecare ceas cîştigat poate să însemne salvarea vieţii lui Thördal şi a oamenilor săi.

— Credeţi într-adevăr că-i în Insula Urşilor? Ce să facă în pustietatea aceea? Un tărîm aproape nelocuit...

— Am temeiuri serioase să cred că e acolo. Şi trebuie să ajungem cît mai curînd la insulă, navigînd cu cea mai mare viteză.

— Înțeleg, căpitane. Am lucrat cu „Pîinea lui Dumnezeu”. Mă trage inima să-i vin în ajutor. Numai să fie cu folos.

— De noi toți depinde dacă vom ajunge sau nu la vreme... Mă bizui pe tine, Limarson. Tu ştii să ții în mînă un echipaj.

— În privința asta, n-avea grijă, Odin! Doar Dick Sharpley e cam de prisos printre noi. Asta în ce priveşte antecedentele; altfel, parcă s-a mai cuminţit, mai ales că-i povestesc şi eu cîte ceva despre virtutea marinărească. Băutură nu i-am dat nici strop, iar de încăierat văd că nu s-a încăierat cu nimeni...

— Nici eu nu-l socotesc primejdios, adăugă şi Arne. Mi se pare grozav de mîndru că tata l-a selecționat în echipaj.

Limarson scoase dintr-un dosar, pe care îl ținea sub braț, nişte hîrtii, conținînd socotelile plății echipajului. Se aşeză, împreună cu căpitanul, la o măsuță rotundă, aflată într-un colț al salonului. Gunnar Krag îşi scoase tocul rezervor şi începu să verifice cifrele aşternute.

— Nu durează mult, Heda, îi zise el prietenos tinerei. Poți pregăti masa.

Dar Heda nu-l auzi. Rămăsese ca împietrită, cu ochii pironiți la tocul din mîna căpitanului. Cunoştea bine, de cînd era copilă, tocul de aur masiv al bătrînului Krag, iar tatăl ei îi spusese povestea lui.

Îl observase adesea pe Odin mînuindu-l, cu nespusă duioşie. Dar tocul pe care căpitanul îl avea acum în mînă nu-i semăna: era un toc obişnuit, albastru, ca mii de altele.

Odin se despărţise deci şi de această amintire scumpă, de dragul tatălui ei, pentru a strînge cu orice preţ banii necesari călătoriei. Fără să ştie de ce, sacrificiul acesta i se păru Hedei mai dureros decît toate celelalte.

Căpitanul îi surprinse privirea şi spuse zîmbind:

— Vai celui ce ţine mai mult la un lucru decît la un om.

SEMNALE ÎN NOAPTE

Erau patru la masă: căpitanul, Arne Krag, Heda Thördal şi Simion Breazu. Din aparatul de radio se revărsa un potpuriu de melodii şi dispoziţia nu era rea, cu toată incertitudinea situaţiei.

În cămaşă, cu gulerul răsfrînt peste puloverul gri, radiotelegrafistul contempla atent pe bărbatul din faţa sa, pe severul şi elegantul Arne. Îi apărea ca un bărbat frumos, dar rece, de o perfecţiune fizică aproape nefirească. Îl admira şi-i era în acelaşi timp antipatic. I se părea că zîmbetul superior şi ironic al acestuia îl viza în primul rînd pe el.

Cunoscuse la Namsos pe un inginer care studiase cu fiul lui Odin, la Institutul Politehnic din Oslo. „Arne, învingătorul” — aşa îl numeau colegii. Viguros şi înalt, ca tatăl său, dar mai subțire şi mai fin, perseverent şi ambițios, fusese un răsfățat al succeselor. În şcoală, cîştigase an de an premiul I, iar Politehnica o absolvise ca şef de promoție, ca şi prietenul său, Erik Vigdal. La fabrica de hîrtie şi celuloză era şef de secție, dar se spunea că în curînd va ocupa locul inginerului-şef, care urma să iasă la pensie.

Simion bănui, şi asta nu fără o dureroasă părere de rău, că şi Heda reprezenta un capitol bine definit al planurilor lui Arne Krag. Îl vedea parcă spunînd: „Cea mai frumoasă fată din Trondheim îmi aparține”. O şi iubea, fireşte, asta nu era greu de observat, într-un fel autoritar şi posesiv. Iar ea îl privea ca pe un erou descins dintr-o saga nordică, chiar dacă uneori o revoltau pretențiile lui dominatoare.

Ce diferit era tînărul acesta — se gîndi Simion — de tatăl său, de minunatul Odin! La început, radiotelegrafistul fusese stînjenit de faptul că omul acesta cu barba enormă îl tutuia şi-l trata ca pe-un băiețandru. În scurtă vreme însă, îi descoperise marea căldura sufletească, şi-l îndrăgise ca pe un părinte.

— Gătiți minunat, domnişoară Heda! se trezi deodată Simion zicînd. Îşi muşcă buzele, căci i se părea că vorbele lui căzuseră cu totul nepotrivit.

Căpitanul îi întări însă spusele.

— Ai dreptate, Simion. Şi asta-i foarte important, mai ales pentru moralul marinarilor. Dar spune, Heda, te ajută Bob Lindsay?

— Da, domnule Krag, răspunse tînăra. Bob e destoinic şi hărnicia nu-i lipseşte.

— Ți-a vorbit vreodată de naufragiul acela ciudat al lui „Abraham Lincoln”? Ştii desigur că a făcut parte din echipaj.

— Da, ştiam. Mi s-a părut însă că evită acest subiect. O singură dată, cînd îl iscodea un alt marinar, l-am auzit bombănind: „Dacă alții din echipaj n-au spus ce ştiau, de ce s-o fac tocmai eu?”

— Curios — observă Arne Krag — asta ar însemna că acolo s-a petrecut într-adevăr ceva suspect.

— Ba bine că nu! întări Odin.

Simion Breazu se împurpurase la față.

— Vă rog să mă iertați, domnule căpitan, spuse el, dar... am uitat să vă comunic un lucru care vă interesa. Am prins ieri o emisiune din Oslo, în care se spunea că ancheta privitoare la naufragiul vasului „Abraham Lincoln” a fost redeschisă.

Zgomotele tacîmurilor conteniră brusc.

— Nu ştiu cum de-am uitat, continuă Simion, mai ales că mi-ați povestit cum ați fost atacat, în ajunul îmbarcării, de către Jo şi Ali Hasan.

— Spune odată! interveni nerăbdător Arne.

— Totul a pornit de la un chef. Ali Hasan, fostul şef de echipaj, a băut peste măsură într-o tavernă, şi a povestit, în gura mare, că el a provocat scufundarea vasului, cu ajutorul unei bombe cu explozie întîrziată.

— A spus şi de ce a făcut asta? întrebă Gunnar Krag.

— Căpitanul vasului descoperise o epavă încărcată cu lingouri de aur, scufundată de mult, la mică adîncime, la Est de Insulele Canare. Ali Hasan, care era şef de echipaj, i-a furat harta de poziție, i-a distrus jurnalul de bord şi a provocat naufragiul, în care căpitanul a şi murit.

— Poate că-l trage şi pe Jo după el în ocnă! spuse Gunnar Krag. N-ar fi rău de loc.

La radio, muzica încetase şi stația de radio transmitea acum o conferință în limba olandeză, pe care n-o puteau înțelege. Simion se duse să schimbe postul. După căutări zadarnice pe unde medii, fixă recepția pe unde scurte. La un moment dat, trecu peste un post care emitea semnale Morse, apoi reveni la el. Era o emisie extrem de puternică.

— Domnule Krag, strigă Simion deodată... aş jura că se emite de pe iaht!

Scoase febril un carnet din buzunar şi începu să noteze semnalele. Cînd se opriră pentru cîteva clipe, spuse repede:

— Vedeți dacă nu se emite chiar din cabina de radiotelegrafie!

Căpitanul luă cheia din mîna întinsă a radiotelegrafistului şi se repezi într-acolo. Semnalele reîncepuseră să răsune tot atît de puternic, iar Simion Breazu le transcria înfrigurat.

Gunnar Krag se întoarse repede. Dintr-un gest, îi explică lui Simion că în camera de emisie nu era nimeni.

Radiotelegrafistul parcă nici nu-l auzise. Continua să noteze, cu aceeaşi înfrigurare. Toți se adunaseră în jurul său. Cînd semnalele încetară, Simion începu să le descifreze. Arne i se adresă, cu îndoială în glas.

— Presupui într-adevăr că postul de emisie este atît de aproape?

— Aproape? E chiar pe „Vasco da Gama”! Nu-i vorba numai de tăria semnalelor, ci şi de o vibrație caracteristică...

— Eşti sigur?

— Absolut sigur!

— În ce limbă se emite? întrebă Heda.

— În italiană.

— Ai reținut vreun nume? întrebă căpitanul.

— „Signor Vitto” — asta s-a repetat de cîteva ori.

— Lombardi! exclamă căpitanul. Vitto Lombardi!! Banditul!

Semnalele începură iar.

— Să acționăm repede! spuse Gunnar Krag. Calmul şi autoritatea sa se impuseră şi celorlalți. Tu, Simion, continuă să notezi. Heda — cheamă-l pe Limarson aci. Arne, vino cu mine!

În cîteva clipe, tatăl şi fiul coborîră în magaziile vasului. Răscoliră, cu lanterna aprinsă, prin toate ungherele.

— Poate că Simion ăsta se înşeală sau poate că... ne înşeală! şopti Arne. Doar nu-l cunoaştem prea bine.

— Nu te pricepi la oameni, băiete! răspunse bătrînul.

— Cine să ştie italieneşte aici, pe iaht? Nu vezi că-i ridicol ce spune?

Căpitanul se izbi cu palma în frunte. Îşi amintise de cantonetele pe care le auzise fredonate în taverna „Capul Nord". Bineînțeles: italieneşte ştia un singur om din echipaj.

Urcară în grabă scările. În salon era acum şi Limarson. Semnalele continuau. Odin îi făcu semn şefului de echipaj să-i însoțească pe punte.

Afară se stîrnise un vînt puternic, dar ninsoarea se oprise cu totul. Nu făcură decît cîțiva paşi, cînd dinspre una din bărcile de salvare le atrase atenția un țăcănit uşor. Se auzea numai atunci cînd

zgomotul vîntului şi talazurilor scădea. Stinseră lanterna şi se apropiară. Semnalizarea răsuna acum tot mai desluşit, ritmînd curgerea timpului.

— Cine o fi? şopti Arne.

— Nici o vorbă! spuse căpitanul şi le făcu semn celorlalţi să nu se mai clintească. Adăugă apoi: îl prindem în vizuină.

Şi uriaşul Odin începu să se furişeze, fără nici un zgomot, ca o felină, spre barca de salvare. Cînd ajunse acolo, se opri puţin, ca pentru a-şi calcula gesturile următoare, apoi, dintr-o mişcare fulgerătoare, smulse prelata care o acoperea, aprinse lanterna şi repezi braţul drept înainte.

În clipa următoare, trupul încovrigat al lui Dick Sharpley plutea în aer, suspendat de mîna căpitanului. Aparatul de radioemisie-recepţie îi scăpă din mînă şi căzu cu zgomot pe podea.

— Strîmbul! exclamă Jonas Limarson. Trebuia să ne închipuim.

Cîteva momente, toţi rămaseră nemişcaţi, ca dansatorii într-un final coregrafic. Apoi, deodată, lama unui cuţit sclipi în noapte şi căzu ca un fulger. Căpitanul se feri, cu un reflex extraordinar şi tăişul nu-i crestă decît superficial obrazul. Fără să vrea, îi dădu însă drumul Strîmbului, în timp ce sîngele îi ţîşnea pe faţă.

În aceeaşi clipă, Dick făcu un salt înapoi şi îndreptă spre ei ţevile a două revolvere.

— Mîinile sus şi nici o vorbă, şuieră el. Daţi-vă înapoi, altfel trag!

— Dar Dick nu remarcase, din pricina întunericului, arma lui Arne. Acesta trase două focuri, unul după altul cu o mare precizie. Gloanţele îi aruncară banditului ambele revolvere din mîini. Apoi, fără să ezite, Arne se repezi, într-un salt atletic, înainte.

În acelaşi moment, o rafală năprasnică de vînt cutremură toată puntea. Rănit, clătinîndu-se, Dick fu măturat de curentul de aer ca o jucărie şi aruncat, în cîteva clipe, peste bord. Limarson izbuti să-l apuce pe Arne, care se aruncase asupra ticălosului, de braţ şi să se ţină el însuşi de barca de salvare, de care se prinsese şi căpitanul. Dar elanul lui Arne fusese prea puternic. Limarson îl scăpă şi tînărul se rostogoli spre marginea iahtului. Numai cu preţul unui efort disperat, izbuti să-şi încleşteze mîinile de balustradă, în timp ce trupul îi zbura peste bord, ca într-o figură de gimnastică executată la bară. Rămase aşa, suspendat, deasupra valurilor înalte, pînă ce Limarson, ajutat de Gunnar Krag, îl trase înapoi.

Odin îl strînse în braţe:

— Arne, Arne, flăcăul meu! N-ai vrut tu să fii marinar, dar sîngele nostru tot îţi curge în vine.

În depărtare, un cap strîmb şi două mîini mai ieşiră o dată la suprafaţă, un strigăt răguşit, ca de

fiară în agonie, se auzi, şi apoi talazurile îl înghiţiră pentru totdeauna pe Dick Sharpley, Strîmbul.

(va urma)

Redactor responsabil: TUDOR POPESCU
Tehnoredactor: GABRIELA TĂNASE

Dat la cules 01.09.1966. Bun de tipar 25.11.1966. Apărut 1966. Comanda nr. 7495. Tiraj 80.140. Hîrtie ziar sul de 50 g/m², 700 ×1000/32. Coli editoriale 2,04. Coli de tipar 2. A.t. 17 778. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R-93.

Tiparul executat sub comanda nr. 60 576 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti – Republica Socialistă România

Lei 1,50 EDITURA TINERETULUI